

Angel Igov

Zgodilo se bo

Translation: Damijan Šinigoj

HALMA The European Network of Literary Centres e.V. 2010
www.halma-network.eu
mail@halma-network.eu

Zgodilo se bo. Vem, da se bo zgodilo. Enostavno, neizbežno je. Saj vidite, kaj se dogaja po svetu: New York, Istanbul, Madrid, Beslan, Milano, Krakov ... Nekega dne bo bomba verjetno eksplodirala. Lahko se zgodi v podzemni železnici, pred angleško ambasado ali pa v rektoratu. Lahko se zgodi – če bo usoda hotela – v sveti Nedelji.¹ Je kaj v imenu te cerkve, v tej nedeljskosti, kar izziva atentate? Lahko pa se zgodi v kakšni od slaščičarn Nedelja.² Lahko se zgodi v Don Domatu. V BIAD-u. V Knjižnici.³ Ampak, to ne bo delo piromanov, temveč brezimnih ljudi s surovimi, spokojnimi izrazi na obrazih. Poslovni a hkrati navdihnjeni. Oni mečejo v zrak stavbe in ljudi kar tako, kakor drugi ljudje pišejo knjige. Ker so prav gotovo izobraženi ljudje. Al-Kitab. V islamskem svetu to knjigo globoko spoštujejo. Pokukajte na katero koli stran, popisano z arabščino. Kaligrafija je razvita do nivoja, ki si ga sploh predstavljati ne moremo.

Nisem eden tistih, ki veliko vedo o islamskem svetu. Nikoli se kaj posebno nisem brigal zanj. Svoj čas sem bral zgodbe iz Tisoč in ene noči. Spomnim se, da so se v vsej knjigi ljudje ves čas spreminjali v živali – v pse, gazele, opice, osle. Arabcev ne poznam. Vem, da živijo v Sofiji, a se jim izogibam. V Varni pa so menda Čečeni. Obkoljujejo nas z vseh strani. Ampak, saj pravim, nisem strokovnjak za islamski svet, čeprav sem v zadnjih mesecih prebral veliko stvari. Obstaja lepa knjiga o islamu, ki jo je napisal profesor Kosta Jankov, ki predava arabščino na sofijski univerzi. Zadnje poglavje njegove knjige govori o islamskem fundamentalizmu.

Poleg tega berem tudi tisto, kar najdem na internetu. Tako in tako imam dovolj prostega časa, kar sem dal odpoved v službi. Odpoved v službi pa sem dal, ker sem prepričan, da bo v pisarni eksplodirala bomba. Zgodilo se bo. To je neizbežno. Ljudje, ki tam še delajo, tvegajo svoja življenja. Kakor tudi tisti, ki še vedno obiskujejo

¹ V sofijski cerkvi sveta Nedelja se je leta 1925 zgodil grozljiv terorističen napad.

² Veriga slaščičarn v Bolgariji.

³ Znana restavracija v Sofiji.

tržnico, koncerte, predavanja, diskoteke ... Povsem logično je, da bodo teroristi izbrali kraj, kjer se giblje ogromno ljudi. Zato se poskušam takšnim krajem izogniti. Najbolj pogosto sem kar doma. Na srečo imam bratranca, ki je zaposlen v redakciji nekega sofijskega dnevnega lista, ki mi plača, da kaj na hitro prevedem iz angleščine. Ponavadi so to članki o geopolitiki ali holivudskih igralcih. Članke o geopolitiki objavljajo kakor prevode iz odgovarjajočih časopisov, tisti o holivudskih igralcih pa so objavljeni pod imenom novinarki, ki je odgovorna za kulturo. Ti drugi me ne zanimajo kaj preveč, geopolitične pa temeljito preberem, nič ne izpustim. Ko jih prevajam, moji prsti bliskovito švigajo po tipkovnici, gibajo se, kakor da so oživali in da jih ne morem obvladati. Vem, da se bodo ti članki kmalu združili. Ko bodo teroristi prišli do Hollywooda. Če jih Hollywood seveda ne prehit.

Jaz vsaj delam, kar lahko, da ne pridejo do mene. Skoraj ne hodim iz hiše. Kupujem le v majhnih trgovinah v ulici. Nisem neumen, da bi šel na velike tržnice. Saj to so vendar neverjetno dobre tarče za napad. Na splošno se izogibam centru mesta. Z mestnim prevozom se nisem vozil že mesece, kar se je zgodila eksplozija v Marseju. Najprej sem si kupil kolo in sem se vozil z njim, ko pa sem dal odpoved v službi, sem se zasedel doma. Tukaj je, vsaj za zdaj, varno. Kdo ve, morda bodo kmalu prišli tudi do mojega betonskega zaklonišča. Prej sem jedel zunaj, pa me je tista bomba v Berlinskem Macku streznila. Kupil sem si kuharico in se začel učiti. Na začetku nisem bil uspešen, zdaj pa se že znajdem. Pred dnevi sem si pripravil malancane. Prej sem občasno obiskal cerkev. Saj ne, da sem pretirano veren, cerkve imam enostavno rad. Všeč mi je njihov vonj, vonj po kadilu. Zaradi vonja po kadilu mi je in udobno in skrivnostno ... Ampak, povsem jasno je, da zdaj obiskovanje cerkva ne pride več v poštev. Ne po katedrali v Južnem Kensingtonu. Sprašujem se, kako bodo spet zgradili sveto Nedeljo, če jo spet vržejo v zrak. Staro zgradbo sem videl na risbah, je mnogo lepša od sedanje.

Spoznal sem, da tako sploh ni težko živeti. Tržnice, restavracije, cerkve, univerze, stadioni, javne ustanove – vse to so le dodatki v življenju in mirno lahko živiš tudi brez njih. Ne pogrešam jih. Skoncentriral sem se na bistvo. Le kaj mi bodo

malenkosti? Bistvo življenja pa je tako enostavno, tako z lahkoto prideš do njega. Potrebuješ le dobro pest strahu. Res je, natančno tako. Povsem iskreno priznam, da sem prestrašen. In v tem ni nič čudnega. Le norci se ne bojijo.

Evo, zdaj živim v bistvu. Zagotovo bi bilo težje, če bi imel punco, a v tem pogledu imam srečo. Res je, da imam govorno napako in da me zaradi nje ženske niso kaj dosti marale. Vsaj tiste ne, ki so bile všeč meni. To je pravzaprav malce tudi smešno, ker govorna napaka ne moti v bistvenih stvareh. Toda ljudje tega ne dojamejo. Na splošno težko ločijo bistvo in malenkosti. Jaz se učim. Jem. Spim. Mislim.

Včasih sanjarim, da jo imam, da nisem sam. Da živim z dekletom. Je malo manjše rasti, hitro se zasekira in ima smešen nosek. Imava raspored, kdo kdaj kuha – ona skuha kosilo, jaz večerjo. Večerjava ob svečah. Nimam rad žarnic, svetlobo preveč razpršijo. Sveče so fokusirane. Vedno se prepirava zaradi hrane, jaz kuham skoraj neslano, za moj okus pa ona preveč soli. Jaz bi raje videl, če sploh ne bi nič solili.

Ona, recimo, pa ne mara malancanov. Obstaja možnost, da bi se jim zaradi nje tudi sam odpovedal. Tudi brez tega jih v branjariji nimajo vedno, na tržnico odhajati si pa ne dovolim. Tam se vsak trenutek lahko kaj zgodi ... Žalostno je, da imam jaz malancane rad, ona pa jih ne prenese in si maši nos vsakič, ko me gleda, kako jih jem. Po večerji se, včasih, ljubiva. Ona sramežljivo sleče obleko in se zravnano postavi predme, malce zmedena in vsaj po mojem mnenju z mislimi nekje drugje, pri računu za vodo, na primer. Jaz jo nežno potegnem k sebi, leževa na posteljo. Ko sem ves prevzet nad njo, me ona začudena opazuje.

Poleg dekleta imam tudi psa. Moškega spola. Ker nimam delovnega časa, pazim, da ga peljem na sprehod ob neobičajnih urah. Zgodaj popoldne, recimo. Tako je tveganje, da bom srečal druge lastnike psov, zbito na minimum. Zagotovo bi se hoteli pogovarjati z mano in bi me napolnili s tisto čudno mešanico strahu in zdolgočasnosti, ki me zadnje čase preveva vsakič, ko me kdo prisili v pogovor. Ampak moj pes tako in tako ni družaben, z drugimi psi se ne družijo zelo rad. V tem sva si podobna. Tudi on sluti terorističen napad? Zelo je pameten in iznajdljiv. Je velik nemški ovčar z ves čas pozornimi, vznemirjenimi rumenimi očmi. Čeprav, ti

veliki psi veliko pojedjo, moje finančno stanje pa je bolj ali manj omejeno. Morda bi lahko bil irski seter – dobra pasma, energična, ne tako močna, se razume, a vseeno zanesljiva v primeru napada. Ko sem mirnejši, dajem prednost majhnemu psičku, s katerim se ukvarjam le tu in tam, izberem si jazbečarja – ta pasma mi je všeč zaradi vdanosti in pripadnosti. Če pa nisem razpoložen, se s psi ne ukvarjam, zaradi mene tudi če sploh ne bi obstajali. Izbrišem jih, mimogrede, izbrišem tudi svoje dekle, sedem pred ekran in spet berem elektronske časopise. Povsem mirno se lahko živi tudi tako. In, kar je najpomembnejše, varno je. Ne povsem, jasno, popolna varnost ne obstaja, ker ne vemo, kje bo bomba eksplodirala. A kjer koli bo že eksplodirala, prepričan sem, da sem minimaliziral verjetnost, da bom jaz tam.

Zgodilo se bo. Vem, da se bo zgodilo. Ne obstaja način, da bi se temu izognili. A ne še zdaj. Ne vem, kdaj. Če ste prišli do tukaj, se zagotovo sprašujete, zakaj sem sploh napisal kaj takšnega. Povsem mi je jasno, da nima kakšne umetniške vrednosti.

Nikoli se nisem poskusil kot pisatelj – če ne računam mladostna leta, seveda, ko vsak v predalu pisalne mize hrani zvezek s pesmimi. Vendar na ta tekst sploh ne gledam kakor na poskus literarnega ustvarjanja. Prej bi ga imenoval opozorilo: moja želja je, da čim več ljudi začne razmišljati o neposredni nevarnosti ... Da razumejo, da z vsakim izhodom na prometne kraje, pravzaprav sploh vsakim izhodom na ulico, svoja življenja izpostavljajo veliki nevarnosti. Povsod okoli nas je, bomba že tiktaka ... Da. Zato sem napisal ta tekst in zato sem ga poslal časopisom, in če ga hočejo objaviti, naj ga. Ne moti me, če ga bodo razumeli kot zgodbo, kar seveda ni. Najmanj, kar je, v bistvu vam nisem nič povedal. Ne zaradi česar koli drugega, temveč le zato, ker vam nimam kaj povedati, ker se ni zgodilo.

This sample translation was done on occasion of the **HALMA grant** of the author **Angel Igov** in Novo Mesto in Slovenia in May 2010.

The HALMA grant was made possible by funding of the European Commission.

HALMA The European Network of Literary Centres e.V. 2010

www.halma-network.eu

mail@halma-network.eu